

ละเลยไว้ มิได้จัดการ เต็มตามกำหนดให้ลงค
 ตามแบบได้เกือบจะทุกอย่าง ที่ยังไม่สำเร็จ
 ตลอดไปก็มีได้ ความมุ่งหมายที่จะให้สำเร็จ
 ตลอดไปก็มีได้ ในลักษณะและความ
 เกษียรณ มีนชา จนการในหอรัษฎากรพิพัฒน์
 เจริญ เรียบร้อยขึ้น เห็นว่าควรได้หนัก
 คือเงินแผ่นดินตั้งแต่ได้ ทรงรับราชการในตำแหน่ง
 มา ก็มีได้ มีที่ค้างอยู่แก่เจ้าภานุ
 นายอากรเพิ่มเติม แต่ก่อนเคยถึงสองจำนวน
 ซึ่งมิได้มีตัวอย่างมาก่อน พระราชทรัพย์
 ก็ยังได้ทวีเงินทวีมากขึ้น เป็นความชอบอันยิ่ง
 ใหญ่ต่อแผ่นดิน บัดนี้ก็ทรงพระเจริญพระ
 ชนมายุ แลประกอบด้วยวุฒิวิชา สามารถ
 ในราชกิจน้อยใหญ่ แลทรงพระอุปถัมภ์
 พระหฤทัยจงรักภักดีต่อใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท
 เป็นอันมาก สมควรที่จะเลื่อนพระเกียรติยศ
 ขึ้นเป็นพระองค์เจ้าต่างกรม รับราชการฉลอง
 พระเดชพระคุณต่างพระเนตรพระกรรณ เป็น
 ที่ไว้วางพระราชหฤทัยพระองค์หนึ่งได้

จึงมีพระบรมราชโองการ มारพระ
 บัณฑิตสุรสิงหนาททำรัลตั้งให้สัญญาพระเจ้าน้องยา
 เชอ พระองค์เจ้าวรจรรณากร ขึ้นเป็น
 พระองค์เจ้าต่างกรม มีพระนามตามจารึกใน
 พระสุพรรณบัฏว่า พระเจ้าน้องยาเชอ
 กรมหมื่นนราธิปประพันธ์พงษ์ นาคนาม ทรง
 คักทินา ๑๕๐๐๐ ตามพระราชกำหนด
 อย่าง พระองค์เจ้าต่างกรม ในพระบรมมหา
 ราชวัง จงทรงเจริญพระชนมายุ พรรณสุข
 พลปฏิภาณคุณสารสมบัติ สรรพศิริสวัสดิ

พิพัฒน์มงคล วิชยุศุภผลตลอดเกียรติยศเสชา
 นุภาพทุกประการ
 ให้ทรงตั้ง เจ้ากรมหมื่นนรา
 ธิปประพันธ์พงษ์ ถือศักดินา ๖๐๐ ปลัดกรม
 เป็นหมื่นจางนวินทรวิชัย ถือศักดินา ๕๐๐
 สมุหยาญชี เป็นหมื่นพลพรรคบริมาณ ถือศักดิ
 นา ๓๐๐ ให้ผู้ซึ่งได้รับตำแหน่งทั้งสาม
 ทำราชการในหลวงแลในกรมตามอย่างธรรมเนียม
 เจ้ากรม ปลัดกรม สมุหยาญชี ใน
 พระองค์เจ้าต่างกรมทั้งปวงสืบไป ให้มีความ
 สุขสวัสดิเจริญเทอญ

สมโภชเดือนพระเจ้าลูกเธอ

วันที่ ๒ ธันวาคม รัตนโกสินทร
 ศัก ๑๐๘ เวลาค่ำ มีการสวดมนต์ที่จะ
 สมโภชเดือนพระเจ้าลูกเธอ ซึ่งประสูติเมื่อ
 วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๑๐๘ ที่พระตำหนัก
 ในพระบรมมหาราชวัง

วันที่ ๓ ธันวาคม เวลาเช้าเลี้ยง
 พระสงฆ์ แลทรงเครื่องพระเจ้าลูกเธอ
 พระองค์เจ้าหญิงตามธรรมเนียมโบราณแล้ว
 เวลาค่ำ มีการสมโภชโดยขัตติยราชประเพณี
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทาน
 พระนามว่า พระเจ้าลูกเธอ พระองค์เจ้า
 อภินิสะวิเศษชา

ราชทูตอังกฤษเฝ้าถวายพระราชสาส์น
 แลเสด็จออกแขกเมืองประเทศราช

วันที่ ๒๙ พฤศจิกายนรัตนโกสินทรศก ๑๐๘

เจ้าพนักงานไต่จัดการ ทาม ขรรณ เขียม
วิษราชทูตต่าง ประเทศ

เวลาบ่าย ๕ โมงเศษ พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จ ออก พระที่นั่ง
จักรี มหาปราสาท องค์วัน ออก พร้อม
ด้วย พระบรมวงษานุ วงษ์ ข้าราช ทาร เฝ้า
ทูล ถอง ขูลี พระ บาท

พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่น ประจักษ์
ศิลปาคม เสนาบดี ว่า การ กรมวัง พระเจ้า
น้องยาเธอ กรมหลวง เทเว วร วิ ประการ
เสนาบดี ว่า การ ต่าง ประเทศ นำ กับ ทัน เซน วิ
ไมเคอด โยเนส ราช ทูต อัง ฤฤษ เฝ้า ทูล ถอง
ขูลี พระ บาท พร้อมกับ มิส เคอ คูลด์ กง ซูล
เยเนอ วาล อัง ฤฤษ มิส เคอ แบลกล่าม เมื่อ
ราชทูต กรวย บัง คม ทูล คำขอ เกรส แล้ว ทูล
เกล้าฯ ถวาย พระ ราช สำนั เวียง ราชทูต เขิม
ภคัมภย์ ๑ ครั้ง ราชทูต ใหม่ ภคัมภย์ ๑ รวม ๒
ภคัมภย์ พระ บาท สมเด็จ พระ เจ้า อยู่ หัว กำ รัส
พระ ราช ปฎิสถั ฐาร โดย ทาง พระ ราช ไม ทวี
แกล ส่วน ทวี ราช ทูต อัง ฤฤษ แล้ว ราช ทูต
กรวย บัง คม ทูล นำ มิส เคอ แบลกล่าม เฝ้า ทูล
ถอง ขูลี พระ บาท มี พระ ราช คำ รัส ปรา ไซ
ด้วย พอ สม ควร แล้ว มิส เคอ คูลด์ กง ซูล อัง ฤฤษ
กรวย บัง คม ทูล ถวาย บัง คม ลา กลับ ไป ประเทศ
ยุโรป อีก ครั้ง หนึ่ง คน ต่าง ประเทศ ทั้ง ๓
ถวาย คำ นับ ถลับ พระ เจ้าน้อง ยา เธอ เสนาบดี
ทั้ง สอง พระ องค์ ก็ นำ มา จาก ที่ เฝ้า

แล้ว พระ บาท สมเด็จ พระ เจ้า อยู่ หัว

เสด็จ ออก ท้อง พระ โรง กลาง ประทับ พระ ที่ นั้ง
พุทธ ทาล ภายใต้ พระ มหา เสวตว รัตร พระ ขรรณ
วงษานุ วงษ์ เสนาบดี กรม ทวี มา คย เฝ้า
ทูล ถอง ขูลี พระ บาท เป็น อัน มาก พนักงาน
ประ โคน มโหระ ชัก แตร ฝรั่ง แตร ทวาร เมื่อ สุก
เสียง ลง เจ้าพนักงาน กรม วัง กรม มหาค ไทย
นำ เจ้า นาย ท้าว พระ ยา ลาว เมือง นคร เชียง ใหม่
แกล เมือง นคร พนม เฝ้า ทูล ถอง ขูลี พระ บาท
เพื่อ จะ หลด เกล้าฯ ถวาย ต้นไม้ ทอง เงิน
เครื่อง ราช ขรรณาการ

พระยา ศรี สิงท เทพ นำ ไป บอ ก พระ ขล
มหา เทพ ข้า หลวง แล ศุภ อักษร พระ เจ้า อินท
ทวิช ยา นนท์ พระ เจ้า นคร เชียง ใหม่ ขึ้น กรวย
บัง คม ทูล พระ กรุณา ความ คล้าย กัน ว่า พระ เจ้า
นคร เชียง ใหม่ ได้ แต่ง ให้ เจ้า สุรีย ทาง วัง
เจ้า ไชย สง ความ เจ้า สิง คำ คุม ต้นไม้ ทอง เงิน
จำนวน ๒๐ อัฐ ศก ลง มา ทูล เกล้าฯ ถวาย
ต้นไม้ ทอง สูง ๕ ศอก ๕ นิ้ว ต้น ๑ ต้นไม้
เงิน สูง เท่า กัน ต้น ๑ กับ พระ เจ้า อินท ทวิช ยา
นนท์ พระ เจ้า นคร เชียง ใหม่ แล เจ้า ราช บุตร
ได้ จัด ทาย มอ ยให้ นำ ลง มา ทูล เกล้าฯ ถวาย แล
ถวาย สมเด็จ พระ ขรรณ โอรส ชาติ ราช สมเด็จ
พระ เจ้า ลูก ยา เธอ พระ เจ้า ลูก เธอ เจ้า พ้า กิล
พระ เจ้า นคร เชียง ใหม่ ทูล เกล้าฯ
ถวาย ทาย ค้ำ มงา สลัก ไป รัง เล่ม ๑ ถวาย
ถวาย ผู้ ถัด แล ค้ำ ม หุ้ม ทอง คำ ๕ บั้ง แต่ สมเด็จ
พระ ขรรณ โอรส ชาติ ราช แล สมเด็จ พระ เจ้า ลูก ยา
เธอ เจ้า พ้า ม ทาว ชิรา วุฑ พระ องค์ ละ เล่ม ๑

ถวายคาบ ผู้กักคุม ท้องคำ ๕ บั้ง แก่พระเจ้า
ลูกเธอ เจ้าฟ้ายุคลทิฆัมพร เล่ม ๑

เจ้าราชบุตร ทูลเกล้าฯ ใ้ ถวายคาบ
ผู้กักคุม ท้องคำ ๕ บั้ง ๔ เล่ม ถวายสมเด็จพระ
พระบรมโอรสาธิราช ๑ เล่ม

จำนวน เจ้าชายทั่ว พระยาลาว ไพร
เมืองนครเข็ญไชย ๑ ครั้งนี้ ๑๙๔
คน แล้วอ่านบอกพระพนมนครานุรักษ์เจ้าเมือง
ราชบุตรทั่วเพี้ย เมืองนครพนม ๑
ว่า ใ้แก่ใ้ ท้าวพรหมบุตรภักดีผู้ช่วยทั่ว
สี่ราชทั่วเพี้ย คุมกันไม้ทองเงินเครื่อง
ราชบรรณาการ จำนวน มีชวคสามฤทธิศก
ตงมาทูลเกล้าฯ ใ้ ถวาย คุมกันไม้ทองเงินสูง
ทันละ สองศอก เครื่องราชบรรณาการ ช้าง และ
ก็บอกตามเคย จำนวนคนเมืองนครพนมคุม
กันไม้ทองเงินลง มาครั้งนี้ ๑๘ คน

เมื่ออ่านศุภอักษร แลบอกสิ้นแล้ว
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภัทรวิเศษ พระราช
ประยูรวงศ์ ทรงพอสมควร แล้วเสด็จขึ้น

พระราชทานเพลิงพระศพ

วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน รตนโกสินทร
ศักราช ๑๐๘ เวลาเช้า เจ้าพนักงานใ้เชิญ
ถ้า พระศพพระเจ้าน้องนางเธอ พระองค์เจ้าอนงค์
ศกดาพิศาลไป ขึ้นเสลี่ยงกงแห่ จากวังไปรับพระ
ศพพระเจ้าน้องนางเธอ พระองค์เจ้าอนงค์
นพคุณ ที่วังพระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่น
ประจักษ์ศิลปาคม แล้วไปรับพระศพ
พระวรวงษ์เธอ พระองค์เจ้าประทีปวรการ

ที่วัง แลไปรับพระศพพระเจ้าน้องนาง
พระองค์เจ้าประทีปเมศ ที่วังกรมหมื่น
ราชศักดิ์สโมสร เลยไป ประทับฐานในพระ
เมรุผ้าขาวที่วัดสกลไชย กระบวนแห่ของ
หลวง ขงมังกร หน้า ๑๐๐ หลัง ๕๐ คู่ แห่ ๑๐๐๐
กลองชนะ ๒๐ จำปี ๑ จำลอง ๑ แตรทอง
แตรฝรั่ง ๖ สังข์ ๑ เครื่องสูง ๒๐ พัดโบก
ยังสุริยคามขรรคมเนียม

เวลาบ่าย ใ้พระราชทานเพลิงพระ
ศพตามโบราณประเพณี

อนึ่ง พระวรวงษ์เธอ พระองค์เจ้าสาย
สนิทวิมล แลหม่อมราชวงศ์ใหญ่สุพรรณ
หม่อมราชวงศ์เบ็ญพระอนันตสมันต์นายร้อยเอกกรม
มิดเคอโมล์ ซึ่งไปราชการต่างประเทศยุโรป
นี้ กลับมาถึง กรุงเทพฯ แล้ว เมื่อวันที่
๒๙ ธันวาคม รตนโกสินทรศักราช ๑๐๘

การพระเมรุกรมหลวง

วรศักดิ์พิศาล

วันที่ ๒ ธันวาคม รตนโกสินทร
ศักราช ๑๐๘ เวลา ๕ ทุ่มเศษ เจ้าพนักงาน
ใ้เชิญพระโกศทรงพระศพพระเจ้าน้องนางเธอ
กรมหลวงวรศักดิ์พิศาล สู่พระมณเฑียร
สวรรค์ แต่วังขึ้นยานมาศสามคันแห่ไปพัก
ไว้ที่ถนนเฟื่องนคร หน้าวังพระเจ้าน้องนางเธอ
กรมขุนกุวิไชย นฤเบนทราธิบาล

วันที่ ๓ ธันวาคม เวลาเช้า ๕ โมง
เศษ ใ้เดินกระบวนแห่แต่ที่นี้ ไปเลี้ยว
ถนนบำรุงเมือง ออกประตูสำราญราชบุรี ไป